

Klaksvíkingur hugdi at krabbavinnu í Orknoyggunum

Fyri nøkrum døgum síðani var stjórin á flakavirkinum J&O, Jógvan Vágshøg, í Orknoyggunum, har hann hugdi at krabbavinnuni har.

Sosialurin hevur spurt Jógvan Vágshøg, hvat kom burtur úr hesi ferðini.

Hann sigur, at víður-skiftini og um-støðurnar har eru nógv øðrvísi enn hjá okkum. Ti verður ikki talan um at kopiera nakað at brúka í Føroyum. Fyri tað fyrsta eru lönirnar har einans 20 kr. um tíman. Og tað, sum vit kunnu selja fyri á teirra marknaði, eru teir somu prisir, sum teir kunnu fáa.

Jógvan Vágshøg heldur fyri, at skulu vit í Føroyum fara í gongd við krabbavinnu, so verður neyðugt at mekanisera arbeiðsgongd og víðgerð meira.

Annars reka teir eisini krabbavinnu í USA og í Alaska, og har eru lönirnar hægri enn tær 20 kr. um tíman. So har man vinnan helst verða meira framkomin.

Annars visir Jógvan Vágshøg á, at vit í Føroyum enn ikki hava fingið tey krabbasløgini, sum teir vanligu fáa í Orknoyggunum. Talan er serliga um taskukrabbar.

Annars hava føroyskir fiskimenn fingið taskukrabba á línu undir Føroyum, men enn hevur tað so ikki eydnast Turid at finna hetta slagði.

Hava gjørt størri rúsur

Royndarveidan eftir krabba heldur fram. Turid, sum er á royndarveidu fyri Fiskirannsóknarstovuna, hevur roynt nakað eystan fyri Nólsoynna. Har var litið og einki at fáa.

Nú rigga teir so til at fara út aftur á djúpri vatn at royna. Har hava teir fyrr fingið væl av stórum krabba, og nú eru so gjørdar 10 nýggjar rúsur, sum eru betri hóskaði til størri krabba.

Vánaligt veður hevur annars tarnað royndarveiduni. Møguliga er tað eisini skeivu árstíð at gera slíkar royndir í.

Í Alaska fiska teir King Crab, eitt slag, sum vit heldur ikki hava fingið undir Føroyum enn. Talan er um tvey krabbasløg sum eru fingin undir Føroyum. Jógvan Vágshøg heldur, at tað enn er alt ov tíðliga at siga nakað um, antin her kann verða talan um eina nýggja vinnu ella ikki.

— Hvat gera teir við krabban í Orknoyggunum:

— Teir taka fiskin úr kjaftinum og frysta tað í pundspakkar. Síðani selja teir eisini heilar kjaftar og beinini.

— Verður álvara gjørt av at víðgera krabba á landi her heima, skal tað so vera á einum flakavirki?

— Eg dugi ikki at svara tí just nú, men møguliga er tað rætt at hava slíka víðgerð fyri seg í øðrum bygningi.

Jógvan visir annars á, at fiskitiðin í Orknoyggunum er frá sept. til mars. So møguliga hava vit valt skeivu árstíðina til royndarveiduna. Mai og juni eru teir bestu veiðumánaðirnir í Orknoyggunum.

Føroyingar sum lesa í Norðanlondum fáa lestrarstuðul frá SU

— hóast somu útbúgvingar eru í danska kongaríkinum

Føroyingar, sum ynskja at fáa ein hægri útbúgving uttanlanda og sum hava tørv á at fáa stuðul frá Statens Uddannelsesstøtte í Danmark, nýtast ikki at lesa í Danmark. Ynskja føroyingar heldur at fáa eina útbúgving í onkrum av hinum Norðanlondunum so er einki til hindurs fyri tí. S.U. letur nevnliga eisini stuðul til lestur í hinum Norðanlondunum.

Fyri at upplýsa um hesar møguleikarnar er eitt tíðindaskriv sent bløðunum

Í hesum tíðindaskrivi stendur m.a., at danska kenslumálaráðið just nú hevur sent út eina nýggja kunngerð um útbúgvingarstuðul til útlendingar og um útbúgvingarstuðul til útbúgving og lestrarupphald í utlandinum.

Kunngerðin varð sett í verk 1. august í ár.

Fyri føroyingar, ið ynskja at fáa víðari útbúgving, hava greinarnar um stuðul frá S.U. til útbúgving í utlandinum og um stuðul frá S.U. til lestrarupphald í utlandinum áhuga.

Stuðul frá Statens Uddannelsesstøtte verður givin til góðkendar útbúgvingar í utlandinum í sama mun sum stuðul til útbúgvingar í danska kongaríkinum. Í vissum førum ber til at fáa ymisk stipendiur umframt.

Útbúgvingar í hinum Norðanlondunum verða góðkendar, hóast hesar útbúgvingar finnast í Danmark.

Til útbúgvingar uttanfyri Norðanland ber bert til at fáa stuðul, um hesar útbúgvingar ikki eru í Danmark.

Umsóknir um stuðul til

útbúgving í utlandinum verða allar sendar til S.U.

Undir ávísing umstøðum kunnu lesandi við ein danskan útbúgvingarstovn, sum í stytri tíð ætla sær at lesa í utlandinum, fáa S.U. stuðul. Umsóknir um hetta verða sendar til stipendieyndina í tí lærustovni, sum ein gongur á í Danmark.

Ynskja fleiri upplýsingar um hesi viðurskifti, fáast teir við at venda sær til:

Statens Uddannelsesstøtte, Danavej 30, 1910 København V. telf. 01-214666.

Pengar frá skótahjálpi til føroying í Asia

Umleidd helvtin av teimum pengunum, sum kemur inn fyri hjálpararbeiðið hjá KFUM-skótnum í Føroyum, fer til Óluvu Laksá í Bangladesh. Hon arbeiðir fyri Santalmissionina, sum er ein fólka-kirkjuligur felagsskapur. Hann hevur 23 fólk í missions- og hjálpararbeiðinum í India, Bangladesh og Nepal.

Í býnum Rajshahi í Bangladesh var í 1978 sett á stovn eitt skúlaheim fyri gentur. Leiðari á skúlaheiminum er Óluva Laksá, sum hevur virkað sum trúboðari í Santalmissionini síðani 1966, øll árin í Bangladesh. Óluva Laksá hevur læraraútbúgving, og er fødd og uppvaksin á Hellunum.

Í bygdaskúlanum í Bangladesh kunnu børnini einans ganga frá 1.—5. skúlaár, og tað eru tey fægstu, ið hava ráð at senda børn í skúla langt burtur frá heiminum.

Skúlaheimið er soleiðis einasti møguleiki santalmenturnar hava fyri at fáa eina útbúgving. Í Rajshahi, har Óluva er leiðari, er ein kristin millumskúli 6.—9. skúlaár og

har er eisini møguleiki at fáa útbúgving sum sjúkraisystur ella lærari.

Á skúlaheiminum er eisini frálæra í kristni-kunnleika og ymiskum hondarbeiði, sum annars ikki er vanligt millum kvinnur í Bangladesh.

Gentuskúlaheimið hevur pláss fyri 50 gentum.

Skótahjálpin, sum KFUM-skótarin skipa fyri, verður í døgnum frá 19.—24. september.

í Bangladesh búgva uml. 100 mill. fólk, og er tað land í heiminum, sum hevur flest íbúgvir í mun til støddina á landinum. Fólkatalið økist við uml. 3 mill. um árið. Uml. helvtin er undir 15 ár.

Uml. helvtin av arbeiðandi fólkinum arbeiða í landbúnaðinum, 15% innan idnað og handil, og uml. 30% eru uttan arbeiði.

Uml. 80% av fólkinum eru muslimar, 18% eru hinduar og uml. 0,25% (uml. 225.000) eru kristin.

Minst 3/4 av fólkinum í Bangladesh duga hvørki at lesa ella at skriva. Nógv børn koma ongantíð í skúla.